Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001842

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-05-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: № НСВС/58/25 від 15.07.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шеремета Катерина Борисівна
2. Kateryna Sheremeta

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5935-954X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія

Дата захисту: 23-06-2025

Спеціальність за освітою: Філологія

Місце роботи здобувача: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9019

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.01

Тема дисертації:

1. Структурно-семантичні та функційні особливості термінології фахової мови вищої освіти США

2. Structural, Semantic and Functional Features of the Terminology of the U. S. Higher Education Specialized Language

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено дослідженню структурно-семантичних та функційних особливостей термінології фахової мови вищої освіти США. Аналіз здійснено в межах системно-структурної, функційної та антропоцентричної парадигм, із використанням загальнонаукових і спеціальних лінгвістичних методів. Фахова мова американської вищої освіти розглядається як спеціалізована мовна система, зумовлена лінгвальними та екстралінгвальними чинниками й орієнтована на задоволення комунікативних потреб освітньої сфери США. Її термінологія — цілісна, динамічна система термінів, що позначають спеціальні поняття та функціонують у професійному дискурсі. Визначено основні функції цієї мови: гносеологічна, комунікативно-прагматична, організаційна, узгоджувально-корекційна, оцінно-прогностична, популяризаторська. Виокремлено п’ять етапів історичного розвитку термінології: від релігійно-

гуманітарного спрямування до сучасного етапу модернізації та концепції навчання впродовж життя. Фаховий текст вищої освіти США визначено як структурно-функційну цілісність, що відображає соціокультурні, лінгвальні й прагматичні параметри. Систематизовано підходи до класифікації таких текстів. Уточнено визначення терміна вищої освіти США — як номінативної одиниці з нейтральною конотацією, закріпленої за професійною сферою. Досліджено структурно-композиційну специфіку термінів (вузькогалузеві, міжгалузеві, загальнонаукові) та їхню дифузність у зв'язку з міждисциплінарністю. Визначено 7 основних тематичних груп термінів і проаналізовано лексико-семантичні відношення (синонімія, антонімія, полісемія, метафора, метонімія). Наукова новизна полягає у формуванні корпусу термінів, періодизації становлення терміносистеми, уточненні ключових понять, розробці словника та моделюванні структурно-семантичних характеристик термінів. Теоретичне й практичне значення результатів дослідження охоплює лексикологію, термінознавство, текстологію, перекладознавство, лінгводидактику.

2. The dissertation focuses on the structural, semantic, and functional features of the terminology used in the specialized language of U.S. higher education. The analysis is carried out within system-structural, functional, and anthropocentric paradigms using general scientific and linguistic methods. The specialized language of U.S. higher education is defined as a language system shaped by linguistic and extralinguistic factors and aimed at meeting the communicative needs of the U.S. educational sphere. Its terminology is seen as a coherent, dynamic system of terms denoting specific concepts and functioning in professional discourse. The main functions of this language are identified: epistemological, communicative-pragmatic, organizational, coordinating-corrective, evaluative-prognostic, and popularizing. Five stages of historical development of its terminology are outlined: from a religious-humanitarian focus to the current stage of modernization and lifelong learning. The specialized text of U.S. higher education is defined as a structural-functional unity reflecting sociocultural, linguistic, and pragmatic parameters. Classification approaches to such texts are systematized. The definition of a U.S. higher education term is refined as a nominative unit with neutral connotation fixed in the professional field. The study examines the structural and compositional specificity of terminological units (narrow-field, interdisciplinary, and general scientific) and their diffusion due to interdisciplinarity. Seven main thematic groups of terms are defined, and their lexical-semantic relations (synonymy, antonymy, polysemy, metaphor, metonymy) are analyzed. The research novelty lies in the creation of a terminology corpus, periodization of terminology development, refinement of key definitions, compilation of a dictionary, and modeling of term structures. Theoretical and practical relevance includes contributions to lexicology, terminology studies, text linguistics, translation, and language didactics.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Шеремета, К. (2020). Методологія вивчення фахових мов. Advanced Linguistics, 6, 62-66
- Федоренко, С., & Шеремета, К. (2021). Студіювання фахової мови в лінгводидактичному та власне лінгвістичному аспектах. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія», 11(79), 42-45
- Шеремета, К. Б. (2021a). Історичні особливості та періоди становлення термінолексики вищої освіти США. Закарпатські філологічні студії, 19, 59-65
- Шеремета, К. (2021b). Тематичні групи англомовних термінів фахової мови вищої освіти США. Advanced Linguistics, 8, 105-111

- Шеремета, К. Б. (2022). Корпусне дослідження освітніх термінів фахової мови вищої освіти США. Актуальні питання гуманітарних наук, 48, том 3, 156-161
- Fedorenko, S., & Sheremeta, K. (2023). U. S. University Website as Specific Multimodal Texts. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Філологічні науки, 2(26), 9-26
- Шеремета, К. Б. (2024b). Лінгвопрагматичний аспект текстового виміру фахової мови вищої освіти США. Актуальні питання гуманітарних наук, 75, том 3, 203-209
- Шеремета, К. Б. (2024a). Структурна організація термінів фахової мови вищої освіти США. Актуальні питання гуманітарних наук, 80, том 2, 209-214
- Шеремета, К. Б. (2021). Труднощі перекладу фахової термінології. Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційні тенденції підготовки фахівців в умовах полікультурного та мультилінгвального глобалізованого світу» (м. Київ, 06.04.2021), 286-289
- Шеремета, К. Б. (2022). Корпусне дослідження освітніх термінів фахової мови вищої освіти США. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Мова як засіб міжкультурної комунікації» (м. Херсон), 48, том 3, 156-161
- Sheremeta, K. (2024a). Specialized Texts of the US Educational Field in the Study of Terms. Proceedings of the 1st International ELT, EFL & ELL Conference (INEEEC) “Multilingualism and Multiculturalism” (Kutahya Dumpulinar University), 53
- Sheremeta, K. (2024b). Study of the Interfaces of the Us University Websites as Multimodal Heterogeneous Texts. Proceedings of the 4th International Online Conference “Corpora and Discourse” (Kyiv, November 26, 2024), 137-139
- Шеремета, К. Б. (2025). Функційна специфіка термінології фахової мови вищої освіти США. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «European Congress of Scientific Discovery» (Мадрид, Іспанія), 262-265

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: вдосконалення комунікації у сфері вищої освіти, розвиток лінгводидактики та підвищення якості професійної підготовки фахівців

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0124U002094

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тараненко Лариса Іванівна

2. Larysa Taranenko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4533-9986

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грибінник Юлія Ізидорівна

2. Yulia I. Grybinyk

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5461-5540

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Код за ЄДРПОУ: 02070855

Місцезнаходження: вул. Карпатська, буд. 15, Івано-Франківськ, 76019, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єсипенко Надія Григорівна

2. Nadia Yesypenko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6698-3201

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гудманян Артур Грантович

2. Artur Gudmanian

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4196-2279

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Баклан Ірина Миколаївна

2. Iryna Baklan

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2579-9862

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Корнєва Зоя Михайлівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Корнєва Зоя Михайлівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Шеремета Катерина Борисівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна